

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

13 oktober 1998

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Johan Malcorps –

houdende bestrijding van de milieuhinder

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Probleemstelling

Twee derde van alle milieuklachten zijn klachten in verband met hinder, vooral door geluid en stank. Veel hinderproblemen worden trouwens niet eens aangegeven, door gewenning, of onwetendheid van de klachtmogelijkheid. Hoewel her en der wel enige reglementering bestaat, neemt de problematiek niet af, integendeel. Er is dus een dringende behoefte aan een decretale onderbouwing.

Geluid

In Vlaanderen wordt volgens het MIRA-T bijna de helft van de bevolking potentieel ernstig gehinderd (72 % hinder op de hinderschaal) en driekwart van de bevolking matig gehinderd (meer dan 50 % hinder op de hinderschaal) door geluid. De belangrijkste bronnen van geluidsoverlast zijn het vervoer en verkeer (59 %), bevolking (19 %), toerisme en recreatie (10 %), industrie (6 %), handel en diensten (4 %) en landbouw (2 %).

De bestaande wetgeving is minimaal, en vooral de wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van de geluidshinder blijkt een lege doos.

Geluidshinder kan een hoop nadelige gevolgen voor de mens hebben, zoals slaapstoornissen, gehoorproblemen, schadelijke effecten van fysiologische – in hoofdzaak cardiovasculaire – aard (veranderingen in bloeddruk, hartslag, vaatvernauwing, endocriene afscheidingen en opname in psychiatrische instellingen), communicatiestoornissen en algemene klachten (slecht humeur, moeheid, concentratiestoornissen, nerveuze maagklachten).

Geur

Geurhinder wordt vooral veroorzaakt door vast afval (42 %), landbouw (16 %) en afvalwater (12 %). De aandelen van andere veroorzakers liggen tussen de 3 en de 5 %. De belangrijkste doelgroepen die geurhinder veroorzaken zijn : de bevolking (zelf afval verbranden) met 43 %, de industrie (18 %) en de landbouw (17 %). Afvalverwerking is maar verantwoordelijk voor 3 %. Alhoewel particulieren voor een groot deel van de geurhinder verantwoordelijk zijn, is deze hinder zeer beperkt in tijd en omvang. De industrie en de afvalverwerking geven aanleiding tot steeds weerkerende klachten.

De administratie werkt op dit moment een geurbeleid uit, waarbij 33 homogene sectoren worden aangewezen waarvoor een geurnormering wordt uitgewerkt. Vijf daarvan worden momenteel onderzocht.

Stofhinder

Overslaginrichtingen en inrichtingen die bulk- en stortgoederen verwerken, kunnen een enorme stofhinder veroorzaken. Die stofhinder komt vooral voor in haven- en industriegebieden, en is vooral te wijten aan de thermische elektriciteitsproductie, industriële verbrandingsinstallaties, gebouwenverwarming, verkeer en transport, andere industriële activiteiten, op- en overslag en bouwwerken. Een dergelijke stofhinder hangt voor een deel af van de windsterkte en de vochtigheid, maar er zijn zeker extra maatregelen nodig en mogelijk.

Stofhinder zorgt niet alleen voor vuile stoepen, vuile auto's en vuil wasgoed, maar heeft ook een negatieve invloed op de menselijke gezondheid. Zo heeft de stofhinder bij kortdurende blootstelling een vervroegde sterfte (in het algemeen en door luchtwegaandoeningen of hartaandoeningen), een verhoging van het aantal ziekenhuisopnames voor luchtwegaandoeningen, het verergeren van astma, een toename van klachten en een (tijdelijke) longfunctievermindering tot gevolg. Langetermijnblootstelling brengt een vervroegde sterfte en een verminderde levensverwachting met zich mee. Ingeademde stofdeeltjes, vooral degene die kleiner dan 10 µm zijn (de zogenaamde PM10 partikels), verstoren door hun mechanische en toxische inwerking de slijmafvoer in de luchtwegen, kunnen ademhalingsklachten veroorzaken en de gevoeligheid voor luchtweginfecties verhogen. Via een biochemische cascade kunnen de toxische stoffen die op de zwevende deeltjes zitten, aanleiding geven tot ontstekingen en luchtwegvernauwingen en op langere termijn tot een toename van het bindweefsel in de longen. Dieseldeeltjes kunnen luchtwegovergevoeligheid in de hand werken (CARA), terwijl PAK's en hun derivaten de ontwikkeling van longkanker bevorderen. Toxische stoffen kunnen zich na afzetting in de longen, of door het inslikken van opgehoeste fluïmen, via de bloedbaan of het lymfestelsel in het lichaam verspreiden.

Lichtpollutie

In Vlaanderen bestaat een enorme lichtpollutie. Die is niet alleen een bron van enorme verspilling (het doven van de straatverlichting tussen middernacht en 6 uur 's ochtends en het gebruik van goede lampen en armaturen zouden het Vlaamse

Gewest en de gemeenten 485 miljoen per jaar opleveren, exclusief BTW), maar heeft ook een aantal ernstige gevolgen : het natuurlijke biologische leven wordt verstoord, zowel bij de mens (verstoring bioritme met gezondheidsklachten en psychische moeilijkheden zoals agressie tot gevolg), de flora (groeistoornissen waardoor dikwijls een verminderde opbrengst ontstaat) als de fauna (abnormaal dierengedrag, met dikwijls dood tot gevolg ; inperking biotoop). Bovendien zorgt de lichtvervuiling voor een vermindering van de waarneembaarheid van de sterrenhemel (bij ons zijn nog maar enkele tientallen van de 3.500 sterren zichtbaar, en nog maar 6 % van de meteorenregens), waardoor de oudste wetenschap, de astronomie, niet meer beoefend kan worden, en kinderen opgroeien zonder hun natuurlijke omgeving, de nachtelijke sterrenhemel, te kunnen aanschouwen. Door de onderlangse verlichting van het wolkendek krijgt men bovendien landschapsverstoring.

Overdadige verlichting biedt nochtans geen enkel voordeel, integendeel. België is één van de koplopers inzake overdadige verlichting, en toch is ons verkeer één van de moorddadigste van de wereld. Onderzoek wijst uit dat de lichtgesteldheid op de openbare weg bijna geen invloed heeft op het aantal ongevallen. 76 % van de ongevallen gebeuren bij voldoende verlichting. Het gebruik van verkeerde lampen en armaturen verblindt zeer veel bestuurders of leidt ze af, waardoor overdadige verlichting juist onveilig wordt. Niet overdadige verlichting maar het gebruik van reflectoren en lichtweerkaatsende onderdelen maken het verkeer veiliger.

Meer straatverlichting doet de criminaliteit niet dalen. Verschillende studies, vooral uit het buitenland, tonen dit aan. Door de straatverlichting langer te laten branden geeft men de burger enkel een nepgevoel van veiligheid.

Voorgestelde oplossing

Decretale onderbouw

Eerst en vooral moet er een decretale onderbouw gemaakt worden die de overheid de opdracht geeft iets aan de hinderproblematiek te doen. Op dit moment bestaat die enkel voor geluidsoverlast, met name de wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van de geluidshinder. Hoewel die wet de overheid uitgebreide bevoegdheden geeft om het lawaai in te perken, zijn er in de 25 jaar dat hij van kracht is maar vier uitvoeringsbesluiten getrof-

fen (in verband met de inrichting van wedstrijden, test- en oefenritten met motorvoertuigen ; de hinder door muziek in openbare en privé-inrichtingen ; hinder door bouwmachines ; hinder door gazonmaaimachines). Bovendien regelt de wet het toezicht niet al te goed, en is de strafmaat erg laag (acht dagen tot zes maanden gevangenisstraf en/of een geldboete van 26 tot 5.000 frank maal opdecie-men). De wet kan dus beter afgeschaft worden, en geluidshinder moet mee opgenomen worden in een algemeen hinderdecreet. Dat verhoogt trouwens de doorzichtigheid en eenvormigheid van de wetgeving.

Wat de andere hinderproblemen betreft, wordt door de overheid casuïstisch werk verricht (zoals bijvoorbeeld momenteel de opstelling van geurnormering voor homogene sectoren). Ook in dat opzicht is het beter daarvoor een decretale onderbouw te maken.

Onderzoek, sensibilisering en ondersteuning

Dit voorstel van decreet geeft de regering de opdracht onderzoek te verrichten, onder andere door na te gaan hoeveel potentieel en reëel gehinderden er zich in Vlaanderen bevinden, en ondersteuning te geven op provinciaal en gemeentelijk vlak.

Milieukwaliteitsnormen

Verder krijgt de overheid ook de taak milieukwaliteitsnormen voor milieuhinder op te stellen. Die bestaan nu al voor geluid. Voor stof bestaan er algemene milieukwaliteitsnormen, maar niet voor de kleine stofdeeltjes die een aërodynamische diameter van 10 µm en 2,5 µm hebben, terwijl die vanuit gezondheidsoogpunt het gevaarlijkst zijn. De werkgroep CEM-TC heeft over de PM 10-normen nochtans een voorstel klaar (zie MIRA-T). Voor geur werkt de overheid nu een normenstelsel uit per homogene sector. Dit voorstel geeft deze actie een decretale onderbouw. Wat lichthinder betreft, bestaan er nog geen milieukwaliteitsnormen. Een grensmagnitude 4 wordt door het MIRA-T voorgesteld.

Bronnencontrole

De beste – en meestal goedkoopste – oplossing van hinderproblemen, en alle andere milieuproblemen, ligt bij een controle aan de bron. De Vlaamse overheid doet dit nu al met onder andere de uitvaardiging van emissienormen. Deze praktijk heeft echter nog altijd geen decretale onderbouw. Daarom voorziet dit voorstel van decreet in een aanpas-

sing van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Dit voorstel van decreet voegt twee nieuwe titels in. De titel "Milieuhygiënische normen" zorgt voor een decretale onderbouw wat betreft emissie- en immissienormen, ontwerp- en constructienormen, bedrijfs- en gebruiksnormen en inplantings- en afstandsnormen. Dat zijn allemaal technieken die nu ook al door de Vlaamse overheid gehanteerd worden. Het voorstel zorgt hier enkel voor een legitimering. Aangezien de overheid deze normen niet alleen gebruikt om hinderproblemen op te lossen, horen ze thuis in het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Hetzelfde geldt voor de algemene en sectorale voorwaarden. Hoewel die het grootste deel uitmaken van Vlarem II, worden ze in geen enkel decreet gelegitimeerd. De invoeging van een titel "Algemene en sectorale voorwaarden" in het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, zet dit recht.

Deze twee aanvullingen worden ook voorgesteld door de Universitaire Commissie tot Herziening van het Milieurecht (Commissie-Bocken). Naar analogie van hun voorstel worden de algemene voorwaarden van toepassing op alle inrichtingen en activiteiten, niet enkel de ingedeelde. Dat is niet meer dan logisch : de algemene voorwaarden leggen normen op met betrekking tot oppervlaktewaterverontreiniging, bodem- en grondwaterverontreiniging, luchtverontreiniging, geluidshinder, hinder door licht en asbest. Deze normen moeten door iedereen gerespecteerd worden, niet enkel door ingedeelde inrichtingen. Ook sectorale voorwaarden kunnen door het voorstel worden opgelegd aan niet-ingedeelde inrichtingen. Dat sluit aan bij de algemene verzuchting naar minder detaillistische en doorzichtige regelgeving. Door deze ingrepen kunnen immers een groot deel van de milieuvergunningen overbodig worden, wat de bedrijfswereld al lang vraagt en de werklust van de administratie vermindert. Bovendien zorgt dit er eveneens voor dat een milieuvergunning niet meer nietig verklaard kan worden enkel en alleen omdat ze onnauwkeurig of onvolledig is. Dit vereist eveneens een titelwijziging van deel vier en zes van Vlarem II.

Herstelprogramma's

In het milieubeleidsplan, het MIRA-T, het milieujaarprogramma en in de voorstellen van de Commissie-Bocken wordt gesproken van "saneringsplannen". De idee hierachter is dat men bij scheef-

getrokken toestanden in staat moet zijn een plan tot verbetering op te stellen, vertrekkend vanuit de specifieke situatie én met de medewerking van de overtreder, die meestal een beter zicht op en een betere kennis van de problematiek heeft dan de administratie. Dat zal vooral een rol spelen bij hinderproblemen die veelal specifiek voor een bepaalde situatie zijn. Het voorstel voorziet dan ook in een decretale regeling van dergelijke herstelprogramma's door opname daarvan in het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. De term "herstelprogramma" wordt verkozen boven "saneringsplan" omdat die laatste verwarring zou kunnen veroorzaken met de bepalingen inzake de bodemsanering.

Oprichting Milieuhinderdienst

Een groot probleem bij hinderproblemen is dat mensen dikwijls niet weten waar ze terecht kunnen. Bovendien ontbreekt het bij de betrokken diensten (en dan vooral bij de politie) veelal aan kennis van de materie, of zelfs de wil om te helpen. Daarom voorziet dit decreet in de oprichting van een Milieuhinderdienst. Die dienst heeft een duidelijke naam en toont de bevolking waar ze terecht kan met haar klachten. Bovendien is de dienst gespecialiseerd in hinder. Men kan bij de dienst terecht voor alle hinderklachten, of het nu een bedrijf is of de burens die hinder bezorgen. De voornaamste taak van de hinderdienst is bemiddeling. Zij moet in eerste instantie proberen een oplossing te vinden waarin zowel de veroorzaker van de hinder als het slachtoffer zich kunnen vinden. Om haar taak naar behoren te kunnen uitoefenen, krijgt de hinderdienst dezelfde toezichtsmogelijkheden als diegene die zijn opgenomen in de andere milieudecreten (cfr. milieuvergunningsdecreet, bodemsaneringsdecreet, enzovoort). Indien een vergelijk niet mogelijk is en het duidelijk is dat er hinder is, kan de milieuhinderdienst de stopzetting van de hinderlijke activiteiten bevelen. Zij kan ook herstelprogramma's opleggen.

Bij hinder is het dikwijls moeilijk uit te maken wanneer er precies hinder is. Geluid meten kan ; stank of stof meten is al een stuk moeilijker. Bovendien kan hinder nooit helemaal geobjectiveerd worden : ze is steeds voor een deel subjectief. Daarom is het belangrijk mensen daarvoor speciaal op te leiden, die vanuit hun kennis en ervaring kunnen helpen. Door middel van het inschakelen van objectieve derden, wordt de meestal onmogelijke verplichting om metingen uit te voeren, ondervangen. Deze derden zullen dan wel uitdrukkelijk de hinder bij de betrokkenen moeten nagaan.

Bestrafing

De wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van de geluidshinder hanteerde een andere strafmaat dan die van het milieuvergunningsdecreet, waardoor eenzelfde geluidsoverlast verschillend bestraft werd naargelang het om een ingedeelde inrichting of niet ging. Een dergelijke verschillende strafmaat voor éénzelfde feit is niet alleen onlogisch, maar ook onrechtvaardig. Het voorstel van decreet voorziet dan ook in dezelfde strafmaat als het milieuvergunningsdecreet.

Commentaar bij de artikelen**Artikel 1**

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel bevat de doelstelling van het decreet en de definitie van milieuhinder.

Artikel 3

Dit artikel geeft de Vlaamse overheid de opdracht onderzoek uit te voeren met betrekking tot milieuhinder en meer specifiek een werkwijze op te stellen om het aantal potentieel en reëel gehinderden te bepalen. Bij dat laatste worden de omwonenden minstens geraadpleegd.

Artikel 4

Dit artikel voorziet in de oprichting van een Milieuhinderdienst en omschrijft zijn opdracht.

Artikel 5

Dit artikel voorziet in ondersteuning van de Vlaamse overheid op provinciaal en gemeentelijk vlak.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse regering voorwaarden, beperkingen en verboden kan opleggen aan het gebruik van producten of voorwerpen die milieuhinder kunnen veroorzaken.

Artikel 7

Dit artikel geeft de Vlaamse regering de mogelijkheid algemene en sectorale voorwaarden uit te vaardigen.

Artikel 8

Dit artikel regelt het toezicht. De ambtenaren van de Milieuhinderdienst krijgen dezelfde toezichtsbevoegdheden als de toezichtsambtenaren in het milieuvergunningsdecreet. Dat zorgt voor eenduidigheid en doorzichtigheid.

Artikel 9

Dit artikel geeft de ambtenaren van de Milieuhinderdienst de mogelijkheid om de activiteiten die milieuhinder geven, te laten stopzetten en herstelprogramma's op te leggen.

Artikel 10

Dit artikel omschrijft de strafbepalingen. Die zijn dezelfde als die van het milieuvergunningsdecreet. Dat werkt wederom de eenduidigheid in de hand.

Artikel 11

Dit artikel voorziet in de opstelling van milieukwaliteitsnormen voor hinder. Er wordt bepaald dat die kunnen verschillen per sector, per periode van de dag en de functie van een gebied. Daardoor wordt het ook mogelijk een gebiedsgericht beleid te voeren. Zo kunnen bv. stiltegebieden ingericht worden, waarvoor speciale normen gelden. Dat wordt in de praktijk nu al voorbereid (zie het Milieubeleidsplan).

Artikel 12

Dit artikel voert drie nieuwe titels in in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

TITEL IV

Milieuhygiënische normen

Deze titel poogt de verschillende, reeds gebruikte, milieuhygiënische normen te definiëren en de wijze waarop zij worden vastgesteld te bepalen. De normen zelf moeten worden vastgesteld in uitvoeringsbesluiten (algemene en sectorale voorwaarden of milieuvergunningen). Hoewel de normen nu al gebruikt worden, worden zij nergens omschreven. In de bestaande wetgeving wordt die bevoegdheid in heel ruime bewoordingen toegewezen aan de uitvoerende macht (bijvoorbeeld in de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van luchtverontreiniging, en in de wet van 26 maart 1976 betreffende de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging).

Eerst en vooral wordt de bevoegdheidsverdeling vastgesteld. De Gewesten zijn immers niet bevoegd voor productnormering en de technische voorschriften inzake verkeers- en vervoersmiddelen. Daarna worden de verschillende milieuhygiënische normen gedefinieerd. Daarbij kan erop gewezen worden dat "immissienormen" worden gedefinieerd als een extra milieubelasting en niet als totale milieubelasting.

TITEL V

Algemene en sectorale voorwaarden

Het opleggen van algemene en sectorale voorwaarden wordt ook mogelijk gemaakt voor niet-ingedeelde inrichtingen. Dat gebeurt nu ook al in de praktijk door middel van de milieuvoorwaarden die in Vlarem II worden opgelegd aan niet-ingedeelde inrichtingen. De zaken worden enkel overzichtelijker gemaakt.

Door de voorwaarden algemeen geldend te maken, kunnen milieuvergunningen ook niet meer nietig verklaard worden enkel omdat ze onnauwkeurigheden of onvolledigheden bevatten.

Sectorale voorwaarden kunnen de algemene voorwaarden altijd aanvullen. Dat is logisch : algemene

voorwaarden zullen wellicht niet alle mogelijke parameters van milieuverontreiniging en andere hinder behelzen. Dat geldt bij uitstek voor parameters die enkel betrekking hebben op een beperkt aantal zeer specifieke sectoren. Sectorale voorwaarden kunnen de voorschriften van de algemene voorwaarden in beginsel ook altijd verstrengen, tenzij de algemene voorwaarden zelf dat verbieden of er grenzen aan stellen. Daardoor kunnen de sectorale voorwaarden inspelen op de aard en de mogelijkheden van een sector of een weergave zijn van het beleid dat bepaalde vormen van vervuiling, die zijn oorsprong vindt in bepaalde sectoren, te verstrengen of te versnellen.

De sectorale voorwaarden kunnen de algemene voorwaarden in beginsel niet versoepelen, tenzij in de gevallen en binnen de grenzen die de algemene voorwaarden zelf stellen.

TITEL VI

Herstelprogramma's

Met het invoeren van herstelprogramma's beoogt het decreet bij inbreuken op de milieuwetgeving zo efficiënt mogelijk een oplossing te bieden voor elk individueel geval. De maatregelen die nu door de administratie of de rechter opgelegd kunnen worden, getuigen soms van te weinig kennis van de concrete situatie. Zowel de administratie als de rechter weten doorgaans niet zoveel af van het bedrijf als de exploitant zelf. De exploitant betrekken in dit proces zorgt ervoor dat de beste oplossing gekozen kan worden, en neemt ook een deel van het werk uit handen van de administratie. Voor de exploitant kan dat ook voordelen hebben : hij kan zijn technische kennis van de installaties, producten en processen laten meespelen ; hij wordt betrokken in het herstelprogramma. Daardoor zal de kostprijs van de te nemen maatregelen dikwijls lager liggen dan bij eenzijdige door de administratie opgelegde maatregelen. Het herstelprogramma zal de exploitant ook een rechtvaardiging geven voor de inbreuken op de vergunning die mogelijk tijdelijk volgen uit het in orde brengen van de installatie.

Het herstelprogramma is weer een formalisering van wat nu al in de praktijk gebeurt. De strafrechter kan nu al maatregelen opleggen bij een inbreuk op de milieuwetgeving. De rechter is meestal echter niet zo thuis in deze materie en het inschakelen van deskundigen is duur en tijdrovend. Bovendien kunnen er zich juridische problemen voordoen

indien de door de rechter opgelegde maatregelen een vergunning behoeven, en kan er interferentie zijn met de beleidsvrijheid van de overheid. Ook de administratie heeft nu in vele gevallen de mogelijkheid maatregelen op te leggen. Dat kan ook problemen geven : het kan de administratie ontbreken aan technische kennis. Bovendien is het in de praktijk zo dat er veelal gedreigd wordt met een sanctie tenzij bepaalde maatregelen worden doorgevoerd. Zo worden in feite overtredingen van de milieuwetgeving gedoogd, wat juridische problemen geeft en de rechten van derden in het gedrang brengt.

Het herstelprogramma moet een rationele oplossing geven aan de problemen. In complexe gevallen kunnen deskundigen ingeschakeld worden. Het ontwerp van herstelprogramma moet worden goedgekeurd door de administratie. Indien de uitvoering van het herstelprogramma een afwijking van de vergunning impliceert, moet de vergunningverlenende overheid haar goedkeuring geven. De uitvoering van het herstelprogramma wordt gecontroleerd. Als de exploitant het programma niet of laattijdig uitvoert, kan de administratie het ambtshalve uitvoeren of laten uitvoeren op kosten van de exploitant.

Artikel 13

Dit artikel zorgt ervoor dat er bij de verlening van de milieuvergunning expliciet rekening gehouden wordt met milieuhinder.

Artikel 14

Dit artikel heft de wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van de geluidshinder op.

Johan MALCORPS

VOORSTEL VAN DECREET

het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning.

HOOFDSTUK I

Doelstelling en definitie

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt onder milieuhinder verstaan : elke door menselijk toedoen veroorzaakte verstoring van het natuurlijk milieu door geluid, geur, stof of licht die door de mens als hinderlijk wordt ervaren.

Dit decreet heeft tot doel de milieuhinder in het Vlaamse Gewest te voorkomen en te beperken.

HOOFDSTUK II

Algemene bepalingen ter voorkoming van milieuhinder

Artikel 3

§ 1. De Vlaamse regering doet onderzoek naar milieuhinder.

Zij stelt de procedure en de criteria vast voor de bepaling van het aantal gehinderden door een hinderbron. Daarbij maakt zij onderscheid tussen potentieel matig gehinderden, potentieel ernstig gehinderden en reëel gehinderden.

De Vlaamse regering stelt het aantal reëel gehinderden vast na raadpleging van de omwonenden van een hinderbron.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de wijze waarop de omwonenden van een nieuw geplande potentiële hinderbron betrokken worden bij het maken van het milieueffectrapport, bedoeld in artikel 7 van

Artikel 4

De Vlaamse regering richt bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een Milieuhinderdienst op.

De dienst begeleidt en bemiddelt bij milieuhinderproblemen en biedt hulp bij de vorming van plaatselijke milieuhinderambtenaren en politiediensten.

Artikel 5

De Vlaamse regering voorziet in ondersteuning voor een milieuhinderbeleid op provinciaal en gemeentelijk vlak.

HOOFDSTUK III

Bronnencontrole

Artikel 6

De Vlaamse regering kan de voorwaarden bepalen waaronder producten of voorwerpen die milieuhinder kunnen veroorzaken, mogen worden gebruikt. De Vlaamse regering kan die voorwaarden volgens gebied en omstandigheden bepalen.

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering kan, met toepassing van de in artikel 12 van dit decreet bedoelde titel V, algemene en sectorale voorwaarden uitvaardigen ter voorkoming en beperking van milieuhinder.

§ 2. Die voorwaarden kunnen onder meer emissie-, immissie-, gebruiks- en bedrijfsnormen, inplantings- en afstandsnormen en ontwerp- en constructienormen omvatten, zoals bedoeld in Titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

HOOFDSTUK IV

Toezicht en dwangmaatregelen

Artikel 8

§ 1. De ambtenaren van de Milieuhinderdienst mogen bij de uitoefening van hun opdracht elk onderzoek en elke enquête instellen, alle inlichtingen inwinnen en elke controle uitoefenen voorzover daardoor geen afbreuk wordt gedaan aan rechten en vrijheden.

§ 2. Wanneer dat nuttig is voor de vervulling van hun opdracht kunnen de ambtenaren van de Milieuhinderdienst :

- 1° op elk ogenblik van de dag of de nacht, zonder voorafgaande waarschuwing, alle inrichtingen, gedeelten van inrichtingen, lokalen of andere plaatsen, woongelegenheden uitgesloten, betreden of binnentreden ; delen of aanhorigheden van woongelegenheden bestemd voor nijverheids-, handels-, landbouw-, ambachtelijke of wetenschappelijke activiteiten kunnen worden betreden of worden binnengetreden met de voorafgaande schriftelijke machtiging door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg ;
- 2° op de plaats die zij aanwijzen alle informatiegegevens laten opzoeken of zich laten overhandigen ;
- 3° alle bescheiden, documenten en andere informatiedragers die ter plaatse aanwezig zijn, inkijken ;
- 4° zich van deze bescheiden, documenten en andere informatiedragers een kopie laten overhandigen of, wanneer dit niet mogelijk is, die tegen ontvangstbewijs ter controle behouden of meenemen voor de tijd die vereist is voor het volbrengen van hun opdracht ;
- 5° een inventaris maken en zonder kosten monsters nemen ; de monsters worden op een zodanige wijze genomen dat zij beantwoorden aan de voorwaarden inzake representativiteit, kwaliteit en kwantiteit, die noodzakelijk zijn voor een goede analyse en beoordeling ervan ; de Vlaamse regering kan hieromtrent nadere regels bepalen.

§ 3. De ambtenaren van de Milieuhinderdienst zijn bevoegd processen-verbaal op te stellen. Deze hebben bewijskracht tot het tegendeel bewezen is. Op straffe van nietigheid moet een afschrift van het proces-verbaal ter kennis van de belanghebbenden gebracht worden binnen veertien dagen na de vaststelling.

§ 4. De ambtenaren van de Milieuhinderdienst mogen bij de uitoefening van hun opdracht de bijstand van de gemeentepolitie en van de rijkswacht vorderen.

Artikel 9

§ 1. De ambtenaren van de Milieuhinderdienst kunnen mondeling en ter plaatse de stopzetting van de activiteiten bevelen indien zij op basis van metingen of eigen waarneming besluiten dat er milieuhinder bestaat.

§ 2. De ambtenaren van de Milieuhinderdienst kunnen ook herstelprogramma's, zoals bedoeld in Titel VI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, opleggen.

HOOFDSTUK V

Strafbepalingen

Artikel 10

§ 1. Onverminderd de toepassing van de in het strafwetboek gestelde straffen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot één jaar en met een geldboete van 100 frank tot 100.000 frank of met één van die straffen alleen :

- 1° hij die de bepalingen van dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten niet naleeft ;
- 2° hij die het bij of krachtens dit decreet geregeld toezicht verhindert.

§ 2. De straffen kunnen en de minimumstraffen zullen in elk geval worden verdubbeld als hij die de bepalingen van dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten niet naleeft, binnen het jaar voor dezelfde overtreding bestraft wordt.

HOOFDSTUK VI

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

Artikel 11

Aan het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° aan artikel 1.1.2., § 1, wordt een 8° toegevoegd, dat luidt als volgt :

"8° milieuhinder : elke door menselijk toedoen veroorzaakte verstoring van het natuurlijk milieu door geluid, geur, stof of licht die door de mens als hinderlijk wordt ervaren." ;

2° aan artikel 2.2.1. wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Milieukwaliteitsnormen kunnen per gebied bepalen wat de toelaatbare hinderniveaus zijn. Daarbij kan onderscheid gemaakt worden tussen bepaalde periodes, de dag, de avond en de nacht, rekening houdend met de bestemming en de functie van een gebied.".

Artikel 12

Aan hetzelfde decreet worden een titel IV, bestaande uit de artikelen 4.1.1. tot 4.3.1., een titel V, bestaande uit de artikelen 5.1.1. tot 5.4.1., en een titel VI, bestaande uit de artikelen 6.1.1. tot 6.3.2., toegevoegd, die luiden als volgt :

"TITEL IV

Milieuhygiënische normen

HOOFDSTUK I

Toepassingsgebied

Artikel 4.1.1.

Uit het toepassingsgebied van deze titel wordt uitgesloten, wat betreft hun constructie, samenstelling en andere technische kenmerken en voorwaarden van commercialisering :

1° de verkeers- en vervoersmiddelen als bedoeld in artikel 6, § 4, eerste lid, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ;

2° de roerende goederen die bestemd zijn om in het handelsverkeer te worden gebracht.

HOOFDSTUK II

Soorten van milieuhygiënische normen

AFDELING 1

Emissienormen

Artikel 4.2.1.

§ 1. In de gevallen waarin verontreinigingsfactoren in het milieu worden gebracht door middel van daartoe bestemde afvoerkanalen, bepalen emissienormen de maximaal toelaatbare emissie.

§ 2. Emissienormen kunnen onder meer worden uitgedrukt in hoeveelheden verontreinigingsfactoren per hoeveelheid aangewende grondstof, productiecapaciteit of gefabriceerd product, per tijds-eenheid, of per eenheid geloosd gas of water.

§ 3. Onverminderd Hoofdstuk IV van Titel II, treft de exploitant de nodige technische maatregelen om de controle van de naleving van de emissienormen mogelijk te maken.

AFDELING 2

Immissienormen

Artikel 4.2.2.

§ 1. Immissienormen bepalen de maximaal toelaatbare immissie. Zij kunnen onder meer worden opgelegd in gevallen waarin verontreinigingsfactoren niet door middel van daartoe bestemde afvoerkanalen in het milieu gebracht worden.

§ 2. Immissienormen kunnen onder meer worden uitgedrukt in hoeveelheden verontreinigingsfactoren per hoeveelheid lucht, water of vaste stof ; of in het geval van natte of droge depositie en stofneer-

slag, in hoeveelheid per oppervlakte-eenheid per tijdseenheid. Zij kunnen ook bepalen welke effecten op levende organismen niet mogen worden teweeggebracht. Immissienormen voor geluid worden uitgedrukt in maximaal toelaatbare geluidsniveaus.

§ 3. Onverminderd Hoofdstuk IV van Titel III, treft de exploitant de nodige technische voorzieningen om de controle van de naleving van de immissienormen mogelijk te maken.

AFDELING 3

Ontwerp- en constructienormen

Artikel 4.2.3.

Ontwerp- en constructienormen bepalen aan welke technische voorwaarden moet worden voldaan bij het ontwerpen en bouwen van inrichtingen of onderdelen daarvan.

AFDELING 4

Bedrijfs- en gebruiksnormen

Artikel 4.2.4.

§ 1. Bedrijfs- en gebruiksnormen bepalen met welke technische voorwaarden en praktische gedragsregels rekening moet worden gehouden bij het exploiteren van een inrichting.

§ 2. Bedrijfs- en gebruiksnormen kunnen onder meer betrekking hebben op de aanwending van energie en grondstoffen en op productieprocessen, evenals op de tijd gedurende welke inrichtingen of onderdelen daarvan mogen worden gebruikt.

§ 3. Bedrijfs- en gebruiksnormen voor verplaatsbare inrichtingen en voor activiteiten, kunnen zowel betrekking hebben op de in § 1 opgesomde aspecten als op de plaats waar ze mogen worden opgesteld of uitgeoefend.

AFDELING 5

Inplantings- en afstandsnormen

Artikel 4.2.5.

§ 1. Inplantingsnormen bepalen in welke gebieden bepaalde categorieën van ingedeelde inrichtingen al dan niet mogen worden opgericht, of bepaalde categorieën van ingedeelde activiteiten al dan niet mogen worden uitgeoefend en aan welke afstandsregels moet worden voldaan bij het inplanten van vaste inrichtingen of onderdelen daarvan met het oog op de bescherming van bepaalde kwetsbare gebieden tegen de nadelen die deze inrichtingen of onderdelen aan mens of milieu kunnen berokkenen.

§ 2. In de mate waarin de in § 1 bedoelde materie wordt geregeld door de algemene bouwverordening bedoeld in artikel 60 van het gecoördineerd decreet van 22 oktober 1996 betreffende de ruimtelijke ordening, of door plannen van aanleg bedoeld in de artikelen 9 tot 22 van hetzelfde decreet, gelden die regels in plaats van degene, vastgesteld met toepassing van § 1.

Artikel 4.2.6.

Afstandsnormen bepalen aan welke afstandsregels om veiligheid of bescherming van mens en milieu moet worden voldaan wat betreft het inplanten van vaste inrichtingen of onderdelen daarvan ten opzichte van elkaar en wat de opslag van gevaarlijke stoffen betreft.

HOOFDSTUK III

De wijze van vaststelling van milieuhygiënische normen

Artikel 4.3.1.

De in deze titel omschreven milieuhygiënische normen kunnen worden opgelegd door algemene of sectorale voorwaarden, of in de vergunning.

TITEL V

Algemene en sectorale voorwaarden

HOOFDSTUK I

Algemene en sectorale voorwaarden

Artikel 5.1.1.

§ 1. De Vlaamse regering kan algemene en sectorale voorwaarden uitvaardigen.

Algemene voorwaarden zijn bindend voor alle ingedeelde en niet-ingedeelde inrichtingen en voor activiteiten aangewezen door de Vlaamse regering.

Sectorale voorwaarden zijn bindend voor de bijzondere categorieën ingedeelde of niet-ingedeelde inrichtingen en activiteiten aangewezen door de Vlaamse regering.

§ 2. Algemene en sectorale voorwaarden beogen het voorkomen en beperken van het nadeel dat de betrokken inrichtingen en activiteiten kunnen berokkenen aan mens of milieu.

Artikel 5.1.2.

§ 1. Waar mogelijk geven de algemene en sectorale voorwaarden specifieke doeleinden aan die de betrokkenen op de door hen te bepalen wijze dienen te verwezenlijken. Zij kunnen ook aangeven welke middelen moeten worden aangewend en kunnen andere verplichtingen opleggen.

§ 2. De algemene en sectorale voorwaarden kunnen onder meer verschillen naar gelang van de ligging of de omvang van inrichtingen of activiteiten, de ontwikkeling van de technologie of bijzondere milieukwaliteitsnormen zoals bedoeld in artikel 2.2.3., § 1, van dit decreet.

Artikel 5.1.3.

§ 1. De sectorale voorwaarden kunnen de algemene voorwaarden aanvullen.

§ 2. De sectorale voorwaarden kunnen strengere voorschriften bevatten dan de algemene voorwaarden, behoudens andersluidende bepaling in deze laatste.

§ 3. De sectorale voorwaarden kunnen in minder strenge zin afwijken van de algemene voorwaarden, in de gevallen en binnen de grenzen door deze laatste bepaald.

Artikel 5.1.4.

§ 1. Een vergunning kan de algemene en sectorale voorwaarden aanvullen.

§ 2. Zij kan strengere voorwaarden bevatten dan de algemene en sectorale voorwaarden, behoudens andersluidende bepaling in die voorwaarden.

§ 3. Zij kan in minder strenge zin afwijken van de algemene en sectorale voorwaarden, in de gevallen en binnen de grenzen door die voorwaarden bepaald.

HOOFDSTUK II

Procedure

Artikel 5.2.1.

§ 1. Het ontwerp van besluit houdende vaststelling of wijziging van algemene of sectorale voorwaarden wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

§ 2. Binnen een vervalttermijn van 60 dagen na de publicatie van het ontwerp, kan iedereen bezwaren of opmerkingen schriftelijk ter kennis brengen van de daartoe in de publicatie aangewezen besturen.

§ 3. Tegelijk met de publicatie wordt het ontwerp van besluit bezorgd aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, die een met redenen omkleed advies uitbrengen binnen een termijn van 60 dagen na ontvangst van het ontwerp. De adviezen zijn niet bindend.

§ 4. Bij het opstellen van het besluit houdt de Vlaamse regering rekening met de verstrekte adviezen en met de ingediende bezwaren of opmerkingen. Wanneer de Vlaamse regering het door de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen of de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen uitgebrachte advies niet volgt wat betreft het geheel of een onderdeel van het ontwerp, dan verantwoordt zij dat in een verslag gevoegd bij de in § 5 bedoelde bekendmaking.

§ 5. Het besluit wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad, in voorkomend geval voorafgegaan door het verslag, bedoeld in § 4.

HOOFDSTUK III

Beleidsinstructies

Artikel 5.3.1.

§ 1. De Vlaamse regering kan aan het bevoegde bestuur gemotiveerde instructies geven met betrekking tot het uitoefenen van haar beleidsvrijheid inzake het toekennen, wijzigen, verlengen of opheffen van vergunningen. Het bevoegde bestuur kan daarvan afwijken mits het die afwijking uitdrukkelijk motiveert.

§ 2. De beleidsinstructies worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

HOOFDSTUK IV

Overgangsbepalingen

Artikel 5.4.1.

De Vlaamse regering bepaalt telkens in de algemene en sectorale voorwaarden in welke mate zij gelden voor bestaande inrichtingen en activiteiten.

TITEL VI

Herstelprogramma's

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 6.1.1.

Deze titel is niet van toepassing op de bodemsanering zoals bedoeld in het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering.

Artikel 6.1.2.

§ 1. Een herstelprogramma kan worden opgelegd door de rechter of het bevoegde bestuur bij inbreuken op de milieuwetgeving.

§ 2. Indien de rechter een herstelprogramma oplegt, wijst hij het bevoegde bestuur aan dat voor de voortgangsbewaking zorgt.

Artikel 6.1.3.

Indien het bevoegde bestuur een herstelprogramma oplegt, wordt de beslissing daartoe binnen vijf dagen bij ter post aangetekend schrijven ter kennis gebracht van de overtreder.

Artikel 6.1.4.

Een herstelprogramma bevat een beschrijving van :

1° de oorzaken die aan de basis liggen van de inbreuk ;

2° de middelen om die inbreuk voor de toekomst te voorkomen ;

3° de concrete maatregelen die het mogelijk maken de naleving van het desbetreffend decreet of uitvoeringsbesluit te verzekeren, die de overtreder moet nemen ;

4° de termijnen waarbinnen deze maatregelen moeten worden genomen.

HOOFDSTUK II

Procedure

Artikel 6.2.1.

§ 1. Een ontwerp van herstelprogramma wordt opgesteld door of op initiatief van de overtreder en op diens kosten. De rechter of het bestuur dat het herstelprogramma oplegt kan bepalen dat het wordt opgesteld door of onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse regering, onder toezicht van erkende deskundigen.

§ 2. Het ontwerp van herstelprogramma wordt voorgelegd aan het bevoegde bestuur. Binnen dertig dagen na ontvangst van het ontwerp van herstelprogramma, spreekt het bevoegde bestuur zich uit over de conformiteit ervan met de bepalingen van deze titel. Het bevoegde bestuur kent een conformiteitsattest toe of legt aanvullingen of wijzigingen op. Indien het bevoegde bestuur aanvullingen of wijzigingen oplegt, wordt het aangepaste of gewijzigde ontwerp opnieuw aan het bevoegde bestuur voorgelegd. Indien het bevoegde bestuur zich niet binnen dertig dagen heeft uitgesproken over een ontwerp of over een aangepast of gewijzigd ontwerp van herstelprogramma, wordt het geacht conform te zijn aan de bepalingen van deze titel.

§ 3. Indien de uitvoering van het herstelprogramma een afwijking met zich meebrengt van de voorwaarden van de vergunning, wordt het ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur dat de vergunning verleende. Die doet er uitspraak over, volgens de procedure voor de wijziging van de vergunning. Het conformverklaarde ontwerp van herstelprogramma wordt bij de aanvraag gevoegd.

§ 4. De Vlaamse regering stelt de nadere regels ervoor vast.

Artikel 6.2.2.

§ 1. Nadat het is goedgekeurd wordt het herstelprogramma ondertekend door de overtreder. Het wordt uitgevoerd door of op initiatief van de overtreder en op zijn kosten. De rechter of het bestuur dat het herstelprogramma oplegt, kan bepalen dat het wordt uitgevoerd door, of, onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse regering, onder toezicht van erkende deskundigen.

§ 2. Het herstelprogramma wordt meegedeeld aan de rechter of het bestuur dat het herstelprogramma oplegt, aan het bevoegd bestuur inzake milieu-inspectie en, in voorkomend geval, aan het bestuur dat de vergunning heeft verleend of dat tot de ontvangst van de melding verplicht was.

HOOFDSTUK III

Toezicht en dwangmaatregelen

Artikel 6.3.1.

De door de Vlaamse regering aangewezen bevoegde controle-ambtenaren houden toezicht op de uitvoering van het herstelprogramma. Wordt het niet tijdig of niet volkomen uitgevoerd, dan melden de ambtenaren dat aan de in artikel 6.1.2., § 2, genoemde besturen.

Artikel 6.3.2.

Het bevoegde bestuur kan in dat geval het herstelprogramma ambtshalve uitvoeren of doen uitvoeren. De uitvoering hiervan gebeurt op kosten en risico van de overtreder."

Artikel 13

In artikel 7, § 3, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in 2° worden tussen de woorden "geluidsniveau," en "de flora en de fauna" de woorden "van de toestand in verband met geur, stof en licht, en van de toestand van" ingevoegd.

2° in 3° worden tussen de woorden "geluidshinder," en "de trillingen" de woorden "de geurhinder, de stofhinder, de lichthinder," ingevoegd.

Artikel 14

De wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van de geluidshinder wordt opgeheven.

Johan MALCORPS
